

10 november 2006
Till Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Styrelsen för Föreningen Sveriges Socialchefers yttrande över förslag till en bättre tillsyn av missbrukarvården SOU 2006:57

Föreningen Sveriges Socialchefer (FSS) har fått möjlighet att lämna synpunkter på delbetänkande av utredningen om tillsynen inom socialtjänsten S 2004:12, som behandlar frågan om en bättre tillsyn av missbrukarvården.

Nedanstående kommentarer följer rubrikerna i utredningens förslag.

Ökad och förbättrad tillsyn

I kapitlet som behandlar utredningens överväganden sägs ”En viktig fråga när det gäller att förbättra situationen för personer med missbruk är möjligheten att påverka kommunerna att vidta åtgärder innan förutsättningarna för LVM/LVU är uppfyllda. Det är i ett mycket tidigare skede än när skäl för tvångsvård föreligger som socialtjänsten bör sätta in insatser för att motivera personer med missbruk till behandling”. FSS delar uppfattningen om att tidiga kommunala insatser är avgörande för en framgångsrik missbruksvård. Socialtjänstens viktigaste uppgift är att utveckla professionaliteten i det förebyggande och frivilliga arbetet. Det innebär att fokus måste vara mot evidens i missbrukarvården men att också etiska frågor liksom förhållningssätt har stor betydelse. FSS anser inte att en förstärkt tillsyn med 30 tjänster på något avgörande positivt sätt bidrar till denna utveckling. Dessa medel bör användas på ett annat sätt.

Ett kontrakt för livet

Statens satsning ”Ett kontrakt för livet” på LVM vården innebär bland annat satsningar på vårdinnehållet liksom på att motverka missbruket inom kriminalvården. Denna satsning ställer sig FSS positiv till. Däremot är FSS tveksam till att staten genom riktade medel särskilt styr eftervården. Risken är att vården därigenom inte utvecklas utan snarast byråkratiseras. Om staten har 100 mkr till att stödja den kommunala missbruksvården bör detta ske på ett annat och mera generellt sätt.

Kartläggning av öppenvårdsinsatser och förbättrad statistik

I utredningen sägs att tre faktorer har avgörande betydelse för att utveckla en effektiv missbrukarvård med god kvalitet – kunskap om vilka insatser från myndigheter som ger resultat, samordnade insatser från myndigheter och att principen ”individen i centrum” blir styrande för hur vården organiseras och utförs. FSS delar denna uppfattning. Förslaget som utredningen lägger, som ett svar på denna analys, är att en kartläggning av kommunernas missbruksvård behöver göras. FSS anser inte att en av staten genomförd kartläggning på något avgörande sätt ökar förutsättningarna för en effektiv missbrukarvård med god kvalitet. Det bör istället ske genom en utveckling av arbetssätt på kommunal nivå. Inspiration för att utveckla kommunernas missbruksvård kan ibland behöva sökas i nätverk mellan kommuner

men också utanför kommuner, t ex genom att ta del av forskning eller erfarenheter hos andra. Övergripande kartläggning ger inte denna inspiration.

Förslaget om förbättrad statistik bör genomföras, även om det i sig inte i någon högre grad påverkar utvecklingen av missbruksvården. Viktigt att den statistik som tas fram är relevant och valid så att den kan utgöra ett underlag för jämförelser mellan kommunerna.

Kunskapsspridning

Föreningen Sveriges Socialchefer anser i likhet med utredaren att det är viktigt inte minst ur rättssäkerhetsperspektiv att hög kompetens inom LVM området finns både vid länsstyrelserna och hos socialstyrelsen.

Per-Olof Forsblom

Ordförande för Föreningen Sveriges Socialchefer